

Аналітична довідка про хід виконання Програми соціально-економічного розвитку Закарпатської області на 2024 рік

**Ужгородський район
(за I квартал 2024 року)**

Зовнішньоекономічна діяльність та інвестиційна політика

Найбільш успішними підприємствами Ужгородського району з іноземними інвестиціями є: ТОВ „Джейбіл Сьоркіт Юкрейн Лімітед”, ТОВ „Ядзакі Україна”.

У I кварталі 2024 року здійснювались заходи щодо популяризації інвестиційного потенціалу, зокрема, проводилися наради з головами громад Ужгородського району, на яких обговорювалося питання про створення умов для ефективної спільної роботи підприємств і організацій з іноземними інвесторами.

Крім того, на сайті Ужгородської районної військової адміністрації постійно висвітлюється інформація про актуальні грантові проекти та можливості залучення інвестицій.

Упродовж 2021 – 2024 років у Закарпатській області реалізовується міжнародний проект CLIMADAM «Стратегія адаптації до змін клімату та заходи щодо пом'якшення їх негативних наслідків для транскордонного регіону Словаччини та України» у рамках Норвезького фінансового механізму. Партнерами проекту є Кошицький самоврядний край та Агенція регіонального розвитку Кошице із Словацької Республіки, управління містобудування і архітектури Закарпатської облдержадміністрації, ГО «Інститут розвитку Карпатського регіону».

Закарпатський регіон і Ужгородський район зокрема – важливий транспортний вузол, адже сполучає багато логістичних та пасажирських шляхів на маршрутах між ЄС та Україною (а раніше і іншими східними країнами).

На попередніх етапах проекту був виконаний збір даних щодо транспортної інфраструктури району для усіх режимів переміщення. Також було проведено аналіз мобільності мешканців з використанням даних мобільних операторів. Ці дані лягли в основу транспортної макромоделі.

В результаті аналізу транспортної мережі Ужгородського району сформовано сценарії розвитку для північної та південної його частин, для міста Ужгород та окремо для міжнародних пунктів пропуску. Також наведено перелік організаційних заходів для успішного втілення цих сценаріїв.

Станом на сьогодні підготовлено фінальний звіт з розробки сталої транспортної моделі для м. Ужгорода та його околиць. У квітні цього року заплановано проведення чергового семінару та заключної конференції проекту CLIMADAM за участі вітчизняних фахівців та експертів, а також з Кошицького самоврядного краю Словацької Республіки.

Індустріальні парки

На кінець I кварталу 2024 року в Ужгородському районі зареєстровано три індустріальні парки. У зареєстрованих індустріальних парках заплановано створити понад 7 тисяч нових робочих місць.

Індустріальний парк „Соломоново”

Індустріальний парк розміщується на території Чопської територіальної громади (с. Соломоново). У радіусі 2 км від парку наявні залізничні пункти пропуску на кордоні з Угорщиною та Словаччиною. Поблизу розміщений міжнародний залізничний транспортний вузол в м. Чоп. Ініціатори створення – ТОВ „Сезпарксервіс”, ТОВ „Євромотор”, ТОВ „Євроавтотек”, ТОВ „РІК”.

Індустріальний парк „Соломоново” – територія площею 66,2 га для розміщення підприємств середнього та точного машинобудування, зокрема, автомобілебудування, приладобудування, електронної промисловості, вільними залишаються 41,0 гектар. Очікуване залучення працівників до 6000 осіб.

Строк функціонування індустріального парку – 30 років.

Індустріальний парк „Ужгород”

Індустріальний парк розміщується на території м. Ужгород. Ініціатори створення – товариства з обмеженою відповідальністю „Ужбуд” і „Ужстав”. Відповідно до концепції індустріального парку, на площі 10,1907 га передбачається створити до 500 робочих місць у виробничій (переробна промисловість) сфері. Строк, на який створено індустріальний парк, становить 30 років.

Функціональним призначенням індустріального парку є розміщення виробництва промислових підприємств з виробництва різноманітних будівельних матеріалів та іншої промисловості.

Індустріальний парк „ФрендліВінтехнолоджі”

Індустріальний парк створено на території м.Перечин на земельних ділянках загальною площею 16,5597 га. Відповідно до концепції на території індустріального парку буде створено близько 745 робочих місць у переробній промисловості (машинобудування та металообробка), професійно-науковій та технічній діяльності.

Ініціаторами створення індустріального парку є ТОВ „ФрендліВінтехнолоджі” (релоковане підприємство з м.Краматорськ Донецької обл.). Строк функціонування індустріального парку – 30 років.

Промисловість

Промисловий ринок району в умовах повномасштабної війни у країні був спрямований на зменшення руйнівних наслідків втрати частини свого потенціалу, а також кадрового дефіциту в цій галузі, на полегшення умов ведення господарської діяльності в умовах воєнних ризиків, забезпечення енергетичної стійкості промисловості, стимулювання умов для розвитку та діяльності релокованих підприємств, ініціатив щодо залучення коштів для ведення та розширення діяльності галузі.

Серед найпотужніших промислових підприємств району, що є найбільшими платниками податку та збору на доходи фізичних осіб у місцеві бюджети територіальних громад району, за результатами I кварталу 2024 року є: ТОВ „Джейбіл Сьоркіт Юкрейн Лімітед”, ТОВ „Ядзакі Україна”,

ТОВ „Закарпаттяенергозбут”, ПРАТ „Закарпаттяобленерго”, АТ „Укртрансффта”, ТОВ „Березянка”, ПРАТ „Краматорський завод важкого верстатобудування”, ТОВ „Стройуком”, ТОВ „Тисагаз”, ТОВ „Бліцарт продукціон”, ПРАТ „Єврокар”.

Втрати промислового потенціалу східних та південних областей країни, постійна загроза нових руйнувань актуалізували проблему релокації виробничих потужностей в область, в тому числі і в Ужгородський район.

У І кварталі 2024 року третина релокованих підприємств до Закарпаття (29,5%) знайшла локацію на Ужгородщині (109 підприємств у районі, з них 85 перереєструвалися в Ужгородський район). Ужгородський район посів друге місце за кількістю релокованого бізнесу, а Ужгородська міська територіальна громада – друге місце серед громад області. Основними підставами такого переміщення стали: розвинута інфраструктура, сфера послуг, доступність до адміністративних та інших управлінських структур локального та регіонального рівня.

Зокрема, в м.Ужгород розмістилось 82 підприємства (22% загальної кількості по області), з них 34 – ІТ-сфери, 20 – торгівлі, 14 – переробної промисловості, 7 – інших видів послуг. Тобто, в громаду обласного центру відбулось більш рівномірне розміщення за КВЕДами.

Крім того, бізнес перемістився у Середнянську селищну (11 одиниць або 3%, з них 4 підприємства – операції з нерухомим майном) та Перечинську міську (6 одиниць, 1,6%) територіальні громади.

Серед найбільших виробничих підприємств, які релокували бізнес до Ужгородського району, є:

компанія „Вітряні парки України” (виробник вітроенергетичних установок (ВЕУ) мультимегаватного класу та надавач послуг з їхнього монтажу та введення в експлуатацію) в Тур’є-Реметівській громаді;

ПАТ Краматорський завод важкого верстатобудування (виробник металообробних машин) в Перечинській громаді;

ТОВ „СТРОЙУКОМ” (будівництво житлових і нежитлових будівель) в Перечинській громаді;

ТОВ „Ісатекс інвест груп” (спеціалізуються на будівельних роботах), в смт Середнє.

Розвиток малого і середнього підприємництва

Останні роки змусили підприємництво пристосовуватися до нових, більш складних реалій: запровадження карантинних заходів та оголошення на території України воєнного стану, початок активної фази бойових дій. Це призвело до значних негативних наслідків для розвитку та діяльності підприємництва через часткове або повне зупинення функціонування частини підприємств, ускладнення логістики, зниження попиту та руйнування ланцюгів поставок тощо.

З урахуванням Закону України „Про захист інтересів суб’єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни” Головне управління статистики у Закарпатській області повідомило, що у період

дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення, органи державної статистики призупиняють оприлюднення статистичної інформації.

За обліковими даними Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) (станом на 01.01.2024) на території Ужгородського району загальна кількість зареєстрованих юридичних осіб – 11671 одиниць; загальна кількість зареєстрованих фізичних осіб-підприємців – 12029 одиниць.

Станом на 1 квітня 2024 року заборгованість із виплати заробітної плати наявна на 7 підприємствах Ужгородського району, а саме: ДП „Агропромислова фірма „Леанка”, Закарпатська обласна клінічна стоматологічна поліклініка, ДП „Закарпатський облавтодор” ВАТ „Державна акціонерна компанія „Автомобільні дороги України, ТОВ „Чопзовніштранс”, ДП „Закарпатський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою”, ТОВ „Термінал-Карпати”, Служба відновлення та розвитку інфраструктури у Закарпатській області загальною сумою 7,4 млн. гривень.

У I кварталі було проведено 6 засідань тимчасової комісії з питань погашення заборгованості із заробітної плати (грошового забезпечення), пенсій, стипендій та інших соціальних виплат. У ході вжитих заходів відбулось погашення заборгованості, порівняно з початком року, на ДП «Закарпатський облавтодор», ВАТ «Державна акціонерна компанія «Автомобільні дороги України» в обсязі 304,3 тис. гривень.

Агропромисловий комплекс

Агропромисловий комплекс є важливим сектором економіки району, забезпечує виробництво основних видів сільськогосподарської продукції та створює умови для розвитку району.

Клімат Ужгородщини надзвичайно сприятливий для рекреації та сільського господарства. Землі району славляться виноградниками європейських сортів, з яких місцеві підприємства та майстри-винороби здавна виготовляють високоякісні вина та коньяки.

Успішними сільськогосподарськими підприємствами на території району є: ФГ «Коник», ФГ «Ранет», ФГ «Перфект», ТОВ «Карпатиагропродукт», ФГ «Агросад плюс» Холмківської ТГ, Агрофірма «Еліта» Сюртівської ТГ, ФГ «Лавандова гора» Перечинської ТГ, ФГ «Тік», ТОВ «Агропродукт» Баранинської ТГ, ТОВ «Агрофірма «М'ясний двір» Чопської ТГ, ТОВ «Свобода Агро» Великодобронської ТГ.

Крім того, у червні 2022 року ТОВ «Гунгапіг Закарпаття» (село Бене Берегівського району) розпочало реконструкцію бувшого комплексу птахофабрики під м'ясопереробне підприємство. З цією метою на території Сюртівської громади, с.Паладь-Комарівці урочище Сірень даному товариству було надано в користування земельну ділянку площею 1,7833 гектара для розміщення м'ясопереробного підприємства. Зокрема, передбачена реконструкція

адміністративної будівлі для робочого персоналу, встановлення лінії для забою свиней потужністю 8 тон на добу, зведення ковбасного цеху потужністю одна тонна продукції на добу, цеху обвалки свиней та розділки їх на частини потужністю 3 тонни ,а також пакувальний цех загальною вартістю 11,3 млн. гривень. Роботи заплановано завершити до кінця 2024 року. На даний час роботи по реконструкції в середньому виконано на 67 відсотків. Кількість новостворених робочих місць становитиме 10-15. Орієнтовні обсяги виробництва продукції у поточному році складатимуть 500 тонн півтуш свиней та 55 тонн ковбасних виробів та паштетів.

Туристично-рекреаційна сфера

«Туристичні магніти» громад Ужгородського району:

Баранинська сільська територіальна громада

Палац Плотені та винокурня Плотені в с.Великі Лази; залізорудні штольні в с.Великі Лази; санаторні комплекси «Термал Стар», «Деренівська Купіль» в с.Нижне Солотвино; термальні басейни (готель «Золота Гора» в с.Барвінок).

Великоберезнянська селищна територіальна громада

Печера «Княгиня»; урочище «Чорні млаки» (уламки кам'яного метеорита, що вибухну над с.Княгиня у 1866 році); «Пороги» (каскад кам'яних утворень, які перегороджують ріку Уж в селі Забрідь і створюють ланцюг маленьких водоспадів по всій ширині ріки).

Дубриницько-малоберезнянська сільська територіальна громада

Гора «Соколова скеля» с.Новоселиця; сірководневе джерело з чаном (1969 рік), с.Новоселиця; відпочивальний комплекс «Білий Камінь» с.Новоселиця; Свято-Троїцький жіночий монастир с.Буківцьово; Свято-Іллінський храм (церква Святої Ганни, дерев'яна, 1792 рік), с.Буківцьово; Миколаївська церква (дерев'яна, 1794 рік), с.Чорноголова; блакитна лагуна с. Чорноголова; джерело із солоною водою, урочище Малий потік, с.Пастілки; джерело із мінеральною водою, урочище Бачова, с.Буківцьово; джерела із мінеральною водою у с.Чорноголова: урочища Росул та Тулкув.

Костринська сільська територіальна громада

Гори Красія та Явірник, полонини Гостра, Руна, Голиця.

Оноківська сільська територіальна громада

Невицький замок, Оноківські скелі, гора Плішка.

Перечинська міська територіальна громада

Хата-музей «Лемківська садиба», Краєзнавчий музей міста Перечин, Хресна дорога, Сироварня «Перечинська мануфактура», Лавандова гора, Римокатолицький костел Святого Августина в м.Перечин.

Середнянська селищна територіальна громада

Середнянський замок (пам'ятка архітектури національного значення), Середнянські винні підвали (найстаріший і найбільший центр виноробства в Закарпатті. Підвали були закладені у 1557 році)

Ставненська сільська територіальна громада

Церква св.Михайла з дзвіницею в с.Ужок (1745 р.), бункер Лінії Арпада біля с.Жорнава, кімната-музей в с.Лубня, класична дерев'яна бойківська церква в с.Гусний.

Тур'є-Реметівська сільська територіальна громада

Через село Тур'ї-Ремети проходить веломаршрут «Стара Турянська вузькоколія». Також вперше в Закарпатті в околицях села Тур'ї-Ремети закладено перші плантації лісокультур в 1906 р. – дугласії зеленої та модрини (в селі є флористичний заказник – урочище Розтоки). Це найвищі дерева України, тут росте близько 350 таких дерев. Їхня середня висота – 60 метрів, середній діаметр дерева – 62 сантиметри. Село Лумшори формується як санаторно-туристична зона, відомо декілька мінеральних джерел і свердловин. Туристів приваблюють водоспади, рукотворне озеро під полониною, плавальний басейн ЛОК «Полонина», витяг для гірськолижників (канатно-бугельна дорога завдовжки 300 м.), діють бази відпочинку «Лумшори», «Мисливська садиба».

Ужгородська міська територіальна громада

Закарпатський музей народної архітектури та побуту, Ужгородський Хрестовоздвиженський кафедральний греко-католицький собор, Закарпатська обласна філармонія, Ужгородський замок.

Туристичний збір за I квартал 2024 року

№ з/п	Назва об'єднаних територіальних громад	План на I квартал 2024 року	Факт I квартал 2024 року
1	Баранинська сільська територіальна громада	572700,00	378702,50
2	Великобerezнянська селищна територіальна громада	00	33,50
3	Великодобронська сільська територіальна громада	00	100,00
4	Дубриницько-Малоберезнянська сільська територіальна громада	500,00	402,00
5	Костринська сільська територіальна громада	14600,00	36131,50
6	Оноківська сільська територіальна громада	170000,00	126154,58
7	Перечинська міська територіальна громада	260,00	1508,00

8	Середнянська селищна територіальна громада	75000,00	108004,00
9	Ставненська сільська територіальна громада	2900,00	00
10	Сюртівська сільська територіальна громада	-	-
11	Тур'є-Реметівська сільська територіальна громада	155400,00	95956,00
12	Ужгородська міська територіальна громада	600000,00	804995,94
13	Холмківська сільська територіальна громада	4000,00	10904,60
14	Чопська міська територіальна громада	24100,00	12413,50
	ВСЬОГО	1619460,00	1575306,12

Інфраструктура та дорожнє господарство

Кількість автомобільних доріг (вулиць) загального користування державної та комунальної власності у районі складає **1362** одиниці. Загальна кількість районних автомобільних доріг місцевого значення загального користування складає 62 одиниці. Протяжність районних доріг складає **265,9** км, доріг комунальної власності (вулиць) **623,1** км.

Зимове експлуатаційне обслуговування місцевої мережі автомобільних доріг Ужгородського району здійснює Воловецьке колективне підприємство «Агрошляхбуд», доріг державного значення – ТОВ «ШБУ – 77».

Міськими, сільськими та селищними радами Ужгородського району заключено договори на виконання робіт по розчищенню доріг в осінньо-зимовий період 2023 – 2024 років, а саме:

м.Ужгород – КП «КШЕП»;

м.Чоп – КП «Чистий Чоп»;

м.Перечин – КП «Комунальник»;

Великоберезнянська територіальна громада – КП «Комунал-Сервіс»;

Дубриницько-Малоберезнянська – ФОП Шукаль Тетяна Іванівна;

Костринська територіальна громада – балансоутримувач Служба місцевих автомобільних доріг (Львів – Самбір – Ужгород – Домашин; Кострино – Люта);

Оноківська територіальна громада – ФОП Волосянський Ю. А.;

Середнянська територіальна громада – всі магістральні автодороги, які з'єднують населені пункти громади обслуговуються Воловецьким КП «Агрошляхбуд». Підрядна організація – «Євроімекс-Інвест» (м.Ужгород);

Ставненська територіальна громада – ФОП Шукаль Тетяна Іванівна, код ЄДРПОУ 235150410;

Холмківська територіальна громада – шляхово-експлуатаційне утримання доріг здійснює ТОВ «Ковотехбуд».

Природоохоронні заходи

На території району знаходиться Ужанський національний природний парк, створений у вересні 1999 року на основі заповідних об'єктів, які існували у верхів'ях річки Уж вже на початку ХХ століття. Парк розташований у межах Українських Карпат, на території Ставненської територіальної громади і є складовою частиною першого у світі тристороннього українсько-польсько-словацького міжнародного біосферного резервату «Східні Карпати», який включено до Світової мережі біосферних резерватів ЮНЕСКО. Ужанський НПП складається з п'яти природоохоронних науково-дослідних відділень і на сьогодні займає площу 39159 га.

У частині розвитку природно-заповідної справи та екологічної мережі вжито ряд заходів для збереження природної різноманітності ландшафтів, генофонду тваринного і рослинного світу, підтримання загального екологічного балансу. Здійснено заходи щодо створення об'єкта природно-заповідного фонду, на території якого підлягають охороні, збереженню і відновленню природні комплекси та об'єкти, що мають особливу природоохоронну, наукову, естетичну та рекреаційну цінність.

У 2023 році створено ландшафтний заказник місцевого значення „Деренівка” площею 11,044 гектара.

У Інвестиційному атласі надрокористувача розміщено дев'ять ділянок надр на видобування корисних копалин у межах Закарпатської області, які пропонуються для продажу на аукціоні, з яких чотири знаходяться в Ужгородському районі:

Доманська ділянка – піщано-гравійна суміш;

Зняцівська ділянка – глина;

Чабанівське родовище – глина;

Горянське родовище – підземні води.

З метою виявлення, збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності суб'єктів господарювання, які знаходяться на території Ужгородського району, на офіційному веб-сайті районної державної адміністрації постійно розміщуються оголошення про початок громадського обговорення звітів з оцінки впливу на довкілля.

Цивільний захист

Фонд захисних споруд на території Ужгородського району забезпечує укриття 149,2 тис. населення (60 %) та налічує:

57 сховищ місткістю 15,8 тис. осіб;

45 протирадіаційних укриттів місткістю 9,2 тис. осіб;

503 інших об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту місткістю 124,4 тис. осіб (найпростіші укриття).

На 2024 рік у видатковій частині місцевих бюджетів передбачено кошти для належного утримання захисних споруд цивільного захисту в обсязі 6 260,4 тис. гривень.

Забезпечено виконання вимог Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення вимог цивільного захисту під час планування та забудови території» в частині обов'язкового розроблення в містобудівній документації регіонального та місцевого рівнів, а також проектній документації на будівництво, розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту.

Просторове планування, містобудування та архітектура

Відповідно до розпорядження голови Ужгородської районної військової адміністрації 18.12.2023 №119 „Про Програму „Схема планування частини території Ужгородського району” схвалено Програму „Схема планування частини території Ужгородського району” на 2024 рік (далі – Схема), яка розроблена відповідно Закону України „Про Генеральну схему планування території України”, пункту 2 статті 13, статей 14, 15 Закону України „Про регулювання містобудівної діяльності” та на підставі відповідних виконавчих та нормативних документів, які регламентують питання розроблення містобудівної документації.

В сучасних умовах зростає роль планування територій як ефективного засобу державного регулювання її використання, яке забезпечує взаємоузгодження галузей і адміністративно-територіальних одиниць.

Програма розробки Схеми призначена вирішити проблемні питання стимулювання і розвитку території району, раціонального використання ресурсів та встановлення відповідного режиму забудови частини території Ужгородського району.

Необхідність розроблення Схеми планування частини території Ужгородського району викликана змінами, що відбулися в соціально-економічному житті країни. Наявність Схеми дасть змогу обґрунтованого передбачення ситуації, що складатиметься в перспективі у разі прийняття тієї чи іншої стратегії використання частини території району, оцінки ближніх та віддалених наслідків сьогоднішніх господарських дій.

Ринок праці

У 2022 - 2023 роках на ринок праці Ужгородського району відчутно вплинула війна. Насамперед спостерігається збільшення потреби у кваліфікованій робочій силі.

За даними Закарпатського обласного центру зайнятості ринок праці на території Ужгородського району за I квартал 2024 року становить:

наявність вільних вакансій станом на 01.04.2024 року – 259, в т.ч. з інших джерел – 136;

кількість осіб, що скористалися послугами служби зайнятості – 870, в т.ч. безробітні – 602;

кількість осіб, залучених до громадських та інших робіт тимчасового характеру – 6;

кількість працевлаштованих внутрішньо-переміщених осіб – 25, в т.ч. безробітні – 22.

Розвиток освітньої галузі та спорту

Реалізацію державної політики в сфері освіти в районі станом на 01.04.2024 року здійснюють 137 шкіл, в тому числі:

- 3 опорні заклади + 6 філій;
- 21 ЗОШ I-III ступенів;
- 35 ліцеїв + 12 філій; (у 2023 році перейменовано із ЗОШ);
- 35 гімназій + 1 філія; (у 2023 році перейменовано із ЗОШ);
- 17 початкових шкіл+1 приватний заклад ЗСО смт.Середнє;
- 4 приватні школи (м.Ужгород);
- 2 школи обласного підпорядкування.

Кількість учнів на 2023/2024 навчальний рік – 33283 учнів / 2036 ВПО, з них:

- 638 учнів/ 12 ВПО - Ставненська ТГ; іноземні мови – англійська, німецька, французька.
- 1521 учнів/ 76 ВПО – Чопська ТГ; іноземні мови – англійська, німецька.
- 739 учнів/ 0 – Сюртівська ТГ; іноземні мови – англійська, німецька, угорська.
- 2079 учнів/ 55 ВПО – Середнянська ТГ; іноземні мови - англійська, німецька, угорська.
- 909 учнів/ 37 ВПО Баранинська ТГ; іноземна мова – англійська.
- 1239 учнів/ 34 ВПО - Великоберезнянська ТГ; іноземні мови - англійська, німецька.
- 1387 учнів/ 0 - Великодобронська ТГ; іноземні мови - англійська, угорська.
- 714 учнів/ 11 ВПО - Дубриницько-Малоберезнянська ТГ; іноземні мови – англійська, німецька.
- 503 учні/ 16 ВПО - Костринська ТГ; іноземні мови – англійська, німецька.
- 531 учень/38 ВПО - Оноківська ТГ; іноземні мови – англійська, німецька.
- 1489 учнів/ 51 ВПО - Перечинська ТГ; іноземні мови – англійська, німецька, словацька.
- 2746 учнів/ 39 ВПО - Турє-Реметівська ТГ; іноземні мови – англійська, німецька, словацька.

- 1284 учні/ 49 ВПО - Холмківська ТГ; іноземні мови – англійська, німецька, словацька, угорська.

- 17504 учнів/ 1618 ВПО - Ужгородська ТГ; іноземні мови – англійська, німецька, французька, словацька, чеська, угорська, польська.

По всіх закладах освіти району проведені класні години «У День Злуки-тримаймо за руки» (до Дня Соборності).

Проведені Шевченківські дні, урочисті загальношкільні заходи «Пам'ятаємо Тараса Шевченка», конкурс виразного читання поезій Великого Кобзаря (5-11 класи), виставки ілюстрацій творів Тараса Шевченка (1-4 класи).

В Сюртівському ліцеї проведені бесіди до Дня українського добровольця «Люди, які прославили мій край», «Славетні українці», «Пам'ятаймо героїв».

До Дня добровольця у бібліотеках с. Худльово, Чабанівки, Гайдош, Анталовці Середнянської ТГ проведені відеогодини «Захисники України - герої сьогодення» та тематичний вечір легенд про рідне село, в с. Чабанівка, Середнянської ТГ.

Охорона здоров'я

Заклади первинної медичної допомоги (ПМД) Ужгородського району:

КНП Баранинської сільської ради «Центр первинної медико-санітарної допомоги»
КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Дубриницької сільської ради
Закарпатської області

КНП «Великобerezнянський центр первинної медико-санітарної допомоги
Ужгородської районної ради»

КНП «Перечинський центр первинної медико-санітарної допомоги» Перечинської
міської ради

КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Тур'є-Реметівської сільської
ради

КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги Середнянської селищної ради
Ужгородського району Закарпатської області»

КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги Холмківської сільської ради
Ужгородського району»

КНП «Чопський центр первинної медико-санітарної допомоги»

КНП «Ужгородський міський центр первинної медико-санітарної допомоги»

Спеціалізовані медичні заклади Ужгородського району:

КНП «Великобerezнянська лікарня» Великобerezнянської селищної ради
Ужгородського району Закарпатської області

КНП Чопської міської ради «Чопська міська лікарня»

КНП «Перечинська лікарня» Перечинської міської ради

КНП «Ужгородська міська дитяча клінічна лікарня» Ужгородської міської ради

КНП «Ужгородська міська багатопрофільна клінічна лікарня» Ужгородської

міської ради

КНП «Ужгородська міська поліклініка» Ужгородської міської ради

КНП «Ужгородський міський пологовий будинок» Ужгородської міської ради

КНП «Центральна міська клінічна лікарня» Ужгородської міської ради

Госпіталізація хворих, у тому числі ВПО, здійснюється відповідно до вимог МОЗ України, з урахуванням медичних послуг, що надаються закладом охорони здоров'я, та відшкодовуються відповідно до укладених договорів Національною службою здоров'я України.

У закладах охорони здоров'я району забезпечено надання медичної допомоги як мешканцям району, так і ВПО та військовослужбовцям, які евакуюються із зон, де ідуть активні бойові дії.

Розпорядженням голови облдержадміністрації – начальника обласної військової адміністрації від 16.03.2022 № 49 (зі змінами) затверджено перелік закладів обласного підпорядкування, у яких можуть тимчасово розміщуватися внутрішньо переміщені та/або евакуйовані особи.

До переліку включено чотири заклади охорони здоров'я області, в тому числі один з них знаходиться на території Ужгородського району а саме: комунальне некомерційне підприємство „Закарпатський обласний дитячий санаторій „Малютко” Закарпатської обласної ради, де частину приміщень виділено для проживання ВПО, решта використовується для реабілітації та оздоровлення дітей.

З метою охорони психічного здоров'я та надання психологічної допомоги особам, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, спільно з міжнародними донорами в області буде реалізовано проєкт „Реконструкція нежитлової будівлі літери „Б” з добудовою та благоустроєм прилеглої території під реабілітаційний центр за адресою: м. Ужгород, вул. Грибоєдова 20 „Б”. Площа території становить 0,888 га, площа споруди – 5460 кв. м, із власним укриттям – 350 кв. м, кількість корпусів – один, запланована кількість ліжко-місць – 134. Відповідно до орієнтовного плану реалізації цього флагманського проєкту відкриття комплексу заплановано на жовтень 2025 року.

Починаючи з квітня місяця 2019 року у рамках програми медичних гарантій, а саме програми реімбурсації лікарських засобів і медичних виробів, Національною службою здоров'я України (далі – НСЗУ) відшкодовується вартість лікарських засобів та медичних виробів, які підлягають відшкодуванню.

Програма реімбурсації лікарських засобів і медичних виробів реалізовується в тому числі і в Ужгородському районі.

Баранинська, Костринська та Холмківська громади району не мають на своїй території аптечних закладів, відтак і не беруть участі у Державній програмі „Доступні ліки”.

В Ставненській, Сюртівській, Тур'є-Реметівській громаді наявні аптечні пункти, однак програма не реалізується. Жителі сіл у цих громадах змушені їздити у аптеки до міст за ліками, а частина мешканців не отримує ліки взагалі.

На даний час вживаються заходи для розширення доступності для пацієнтів користування даною Програмою.

Культура

Реалізацію державної політики в сфері культури в районі здійснюють:

181 заклад культури, в тому числі:

- 21 сільських будинків культури та 62 сільських клубів;
- 4 КЗ «Центри культури та дозвілля»; (у 2020 році перейменовано з Будинків культури);
- 1 креативно-мистецький комплекс «Вілет» с.Кам'яниця;
- 7 публічних бібліотек (у 2020 році перейменовано із ЦРБС);
- 71 бібліотек – філій;
- 11 дитячих шкіл мистецтв;
- 4 музеї.

Крім того, в районі функціонує 21 аматорський колектив, який носить звання «народного» та 2 дитячі колективи, які носять звання «зразковий» (хореографічний ансамбль «Наша файта», с.Сторожниця Холмківської сільської територіальної громади; дитяча академія танцю «Джерельця Карпат», смт Середнє).

В закладах культури за I квартал 2024 року проводилися творчі звіти та обмінні концерти, виїзні концерти аматорських колективів району. Традиційно проводилися огляди конкурси колядницьких колективів «З Різдом Христовим».

По всіх закладах культури Середнянської, Баранинської, Холмківської, Сюртівської, Великоберезнянської, Перечинської громад проведені тематичні години до Дня Соборності України «Сила нації в її єдності», у бібліотеках Великоберезнянської, Середнянської, Оноківської, Сюртівської та Чопської громад проведені години єднання «Вона – наш витвір, наша мрія, соборна вільна Україна».

До 150 річчя Августина Волошина у бібліотеках району організовані книжкові полиці.

У закладах культури району проведені заходи: Пасхальні композиції, виставки-писанок «Писаночка мальованочка».

Соціальний захист. Підтримка сім'ї, дітей та молоді

Станом на 01.04.2024 року в управлінні соціального захисту населення району перебувають на обліку 8916 одержувачів різних видів державної соціальної допомоги, компенсації тощо, нараховано державних допомог та компенсацій на суму 88213,752 тис. грн. (всього за 2023 – 342357,885 тис. грн.)

Станом на 01.04.2024 р. в Ужгородському районі проживає 2612 багатодітних сімей, з них – 10404 дитини (де виховується 3 дітей – 1507 сімей, 4 дітей – 1614 сімей, 5 дітей – 228 сімей, 6 дітей – 167 сімей, 7 дітей – 114 сімей, 8 дітей – 75 сімей, 9 дітей – 29 сімей, 10 і більше – 15 сімей).

Протягом 2023 – 2024 років було видано 1151 посвідчення дитини з багатодітної сім'ї та 617 посвідчень батьків з багатодітної сім'ї.

Із листопада 2023 року по квітень 2024 року у систему «Реєстр посвідчень батьків багатодітної сім'ї та дитини з багатодітної сім'ї» занесено дані 257 сімей.

У 2023 році було оздоровлено 744 дітей різних пільгових категорій.

«Пакунок малюка»

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29.07.2020 року №744 «Деякі питання реалізації пілотного проекту з монетизації одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» з 2023 року по 1 квітня 2024 року до управління соціального захисту населення райдержадміністрації звернулися із заявами щодо призначення грошової компенсації вартості одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» 543 особи (призначено грошову компенсацію 531 особі, знаходиться на опрацюванні 12 заяв, відмовлено 2 особам).

Соціальне забезпечення учасників АТО

Станом на 01.04.2024 року видано 33 посвідчення «Член сім'ї загиблого», 67 посвідчень особам з інвалідністю внаслідок війни.

Соціальний захист громадян, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи

Станом на 1 квітня 2024 року всього в районі проживають 186 осіб, які мають статус постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи. З них 79 осіб – учасники ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, 25 осіб – потерпілі внаслідок аварії на ЧАЕС, 3 особи з інвалідністю внаслідок аварії на ЧАЕС, 18 дітей постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи та 11 вдов учасників ліквідації на Чорнобильській АЕС.

Соціальний захист осіб з інвалідністю

Станом на 01.04.2024 року в Ужгородському районі на обліку перебуває 4674 особи з інвалідністю, 754 дітей з інвалідністю, 76 ветеранів війни з інвалідністю.

З 01.01.2023 по 01.04.2024 року було видано направлення на реабілітацію до:

Великобerezнянського відділення КРУ «Обласний центр комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю» – 17 особам;

Виноградівського відділення КРУ «Обласний центр комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю» – 20 особам.

Відповідно до бюджетної програми КПКВК 2507100 «Реабілітація дітей з інвалідністю» отримали реабілітаційні послуги 11 дітей.

Підтримка внутрішньо переміщених осіб в області

Станом на 01.04.2024 р. на обліку в управлінні соцзахисту фактично перебуває 13860 осіб, з них: 4062 – дітей, 2428 – пенсіонерів. З початку 2023 року адресну допомогу отримали на загальну суму 121,34 млн. грн.

Станом на 1 квітня 2024 року на первинному обліку в службах у справах дітей Ужгородського району перебуває 266 дитини-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування.

Починаючи з 2024 року спостерігається тенденція до зменшення зазначеної категорії дітей (станом на 01.04.2023 – 269, на 01.04.2024 – 266).

Більшість дітей (241 осіб) охоплено сімейними формами виховання, з них: перебуває під опікою/піклуванням та проживає у сім'ях громадян 214 дітей, знаходяться на вихованні у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях 27 дітей. На території Ужгородського району функціонує 12 будинків сімейного типу та 5 прийомних сімей. Загальна кількість вихованців, які виховуються у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях – 83.

Протягом I кварталу 2024 року 8 дітей набула статус дитини-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування; до сімейних форм виховання влаштовано 4 дитини, у тому числі 1 дитину усиновлено, 14 дітей влаштовано під опіку/піклування, 4 – у дитячий будинок сімейного типу та прийомну сім'ю, 0 дітей повернуто на виховання до біологічних батьків. 5 дитини влаштовано у сім'ї майбутніх опікунів/піклувальників.

На території Ужгородського району функціонує 12 дитячих будинків сімейного типу, (з яких 1 ДБСТ – тимчасово виїхали за межі України), та 5 прийомних сімей.

Спільно з підрозділами ювенальної превенції Національної поліції та органами освіти у ході профілактичних рейдів «Вулиця», «Вокзал», протягом I кварталу 2024 року виявлено 7 дітей, 4 – вилучено та влаштовано до закладів охорони здоров'я, у тому числі 3 – з вулиці.

Службами у справах дітей району протягом I кварталу обстежено 78 неблагополучних сімей, вилучено 4 дитини. За невиконання батьківських обов'язків попереджено 14 батьків, ініційовано притягнення до відповідальності 10 сімей та складено 14 адміністративних протоколів за ст.184 КУпАП – ухилення батьків або осіб, які їх замінюють, від виконання передбачених законодавством обов'язків.

Протягом I кварталу 2024 року спостерігалася тенденція до збільшення випадків насильства в сім'ї. Так за 3 місяці отримано 12 повідомлень та складено 10 адміністративних протоколів за ст.173-2 КУпАП – вчинення насильства в сім'ї, тобто умисне вчинення будь-яких дій фізичного, психологічного чи економічного

характеру, внаслідок чого могла бути чи була завдана шкода фізичному або психічному здоров'ю потерпілого, а так само невиконання захисного припису особою, стосовно якої він винесений. Відносно однієї особи дані внесені в ЄРДР. Станом на 31.12.2023 на обліку перебувало 9 дітей цієї категорії, станом на 01.04.2024 таких дітей налічувалося 14, взято на облік протягом I кварталу 2024 року 5 дітей як таких, що зазнали психологічного насильства в сім'ї.

Також, відповідно до спільного наказу служби у справах дітей Закарпатської ОВА з ГУНП в Закарпатській області 30.01.2024 №14/298 «Про проведення профілактичних рейдів до кінця квітня 2024 року, з метою виявлення бездоглядних дітей», по Ужгородському району протягом 14-17 лютого, перевірено 26 місць концентрації дітей і молоді, під час якого складено 2 адмінпротоколи за ст.184 КУпАП, перевірено 54 сім'ї. про що складено відповідні акти.

Відповідно до спільного наказу від 30 січня 2024 року №14/298 про проведення рейдів-перевірок торговельних закладів з питань дотримання чинного законодавства щодо заборони реалізації спиртних напоїв та тютюнових виробів дітям, відпрацювання інтернет-кафе та інтернет-клубів протягом I кварталу 2024 року здійснено 69 рейдів-перевірок та складено 1 протокол за ст.156-2 КУпАП.

Виконання районного бюджету

Згідно з статтею 64.1. Бюджетного кодексу України у дохідній частині бюджету Ужгородського району заплановано надходження від орендної плати за користування майновим комплексом та іншим майном, що перебуває в комунальній власності, засновником яких є районна рада. Надходження загального фонду районного бюджету за 3 місяці 2024 року, включаючи субвенцію з державного бюджету, склали 632,7 тис. грн., що становить 98,2 відс. до плану на звітну дату (план на звітну дату – 644,1 тис. грн.).

Проекти регіонального розвитку

У зв'язку із введенням воєнного стану в Україні Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 (зі змінами) фінансування проектів регіонального розвитку за рахунок коштів державного бюджету призупинено.

На сьогодні кошти обласного бюджету першочергово спрямовуються на матеріально-технічне забезпечення підрозділів територіальної оборони та соціальний захист внутрішньо переміщених осіб, які перебувають на території Закарпатської області у зв'язку із веденням бойових дій на території України.

Найбільш актуальними інвестиційними проектами та пропозиціями для потенційного залучення капіталу та їхньої подальшої реалізації на території Ужгородського району є:

будівництво бази відпочинку (реабілітаційного центру) в с.Сіль Костринської територіальної громади;

будівництво бази відпочинку та крісельного витягу в с.Вишка Костринської територіальної громади;

створення центру надання допомоги військовослужбовцям, ветеранам війни та членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, місцевим жителям та внутрішньо переміщеним особам в с.Люта Костринської територіальної громади;

земельна ділянка для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості на території Тур'є-Реметівської громади;

земельна ділянка для будівництва та обслуговування об'єктів рекреаційного призначення в с.Жорнава, урочище „Воротичний”;

будівництво санітарно-лікувального комплексу з ефективним використанням існуючих скважин термальних мінеральних вод в с.Червоне Ужгородського району;

реконструкція каналізаційно-очисних споруд в м.Чоп.